

HARMEL, Pierre (Ukkel 16 maart 1911).

Was doctor in de rechten, licentiaat in de sociale wetenschappen en in het notariaat en in 1942 docent aan de Luikse Rijksuniversiteit. Harmel was ondervoorzitter van La Relève, een groep die binnen de Parti social chrétien (PSC) werkte, en die het anti-confessionele en unitaire aspect van de partij verdedigde. Hij werd in 1946 volksvertegenwoordiger voor de PSC (arrondissement Luik) en was daarna achtereenvolgens minister van openbaar onderwijs (1950-1954), justitie (1958), culturele zaken (1958-1960) en openbaar ambt (1960-1961). Tussen 1965 en 1966 was hij eerste minister en van 1966 tot 1973 verwierf hij grote internationale bekendheid als minister van buitenlandse zaken. Daarna was hij nog gemeenteraadslid van Ukkel (1977-1982) en van Sint-Pieters-Woluwe (1983-1984).

Tijdens zijn studententijd was Harmel lid en voorzitter van de Action catholique de la Jeunesse belge (ACJB). Als volksvertegenwoordiger diende hij op 21 mei 1946 een wetsvoorstel in dat leidde tot de oprichting van het Centrum van onderzoek voor de nationale oplossing van de maatschappelijke en rechtskundige problemen in de Vlaamse en Waalse gewesten (1948). Dit centrum werd bekend onder de naam Centrum-Harmel. In 1958 ontwierp hij het nieuwe wettelijke kader voor de twee nieuwe autonome instellingen van de nationale radio- en televisieomroep (Belgische Radio en Televisieomroep en Radio télévision belge). Zijn wetsvoorstel van 1959 om een Vlaamse en Waalse facultatieve adviesraad voor cultuur op te richten werd niet goedgekeurd. Hij stond steeds een pragmatisch begrip tussen beide landsdelen voor en had het in zijn internationale betrekkingen vaak over de “Belgische realiteitszin”. In 1987 ontving hij de Atlantische prijs.

LITERATUUR: P. van Molle, *Het Belgisch Parlement. Le Parlement Belge*, 1969; – F. Peters, ‘Ik vrees niet voor ons land. Oud-minister Pierre Harmel wordt 75 jaar’, in *Het Belang van Limburg* (14 maart 1986); – ‘Minister van Staat Pierre Harmel. De “doctrine” en het “centrum” dragen voor altijd zijn naam’, in *Gazet van Antwerpen* (28 november 1987); – H. Gaus (ed.), *Politiek Biografisch Lexicon*, 1989; – P. Vaute, ‘Pierre Harmel, l’acteur devenu spectateur’, in *La Libre Belgique* (22 maart 1991); – B. Martin, ‘De behandeling van het probleem Brussel door het Centrum-Harmel’, in *Taal en Sociale Integratie*, XI, 1989, p. 125-174.

NICO WOUTERS